

lige med vore, naar jeg sammenligner de hos os gjældende Embedslønninger med dem, der findes i Stater som Sverig, Preussen, Belgien og Frankrig, finder jeg vel, at der i alle disse Stater er nogle Lønninger, som ere langt høiere end Lønninger hos os, men det er ogsaa kun ganske faa i Forhold til det hele Antal, og naar jeg tager den store Masse af Lønninger, tør jeg nok sige, at de i de af mig nævnte Stater overalt ere lavere. Da jeg nu ikke tror, at Livsforholdene hos os i det Hele taget ere uanseligere at komme igjennem end i de Lande, jeg har tilladt mig at nævne, tør jeg nok sige, at den Paastand jeg paa Fleertallets Vegne har tilladt mig at fremføre, ikke kan negtes at have en vis Berettigelse; men, mine Herrer, heraf følger ikke, at vi paa eengang skulle gjøre en stor Revolution i denne Henseende; heraf følger ikke Andet end, at vi i det Hele taget maae gaae varsomt og forsigtig frem, og derfor er det forekommet Udvalgets Fleertal, at et Forslag, hvorved der ikke berøves nogen Embedsmand Noget som helst af, hvad han har, men hvorved vi kun med Hensyn til de Postor, der fremtidig maatte tiltrædes, tilveiebringe et yderst ringe Afdrag af nogle faa Procent i de Lønninger, som ere tillagte Posterne, maatte kunne tiltrædes, og at vi meget vel vilde kunne forsvare at gaae den saaledes betegnede Vej. — Jeg maa endnu tillade mig at anføre en Indvending, som ogsaa er fremkommen i Udvalget, og som vistnok maa siges at have ikke saa liden Vægt. Nogle Medlemmer af Udvalget have sagt: Vi finde den hele Plan i og for sig fuldkommen god, men vi have det imod den, at den er en Tvangsforanstaltning, at den ikke er en frivillig Foranstaltning. Derksom det Hele var saaledes indrettet, at der blev gjort Udvei for, at enhver Embedsmand, som vilde, kunde i Livrenteanstalten indstyre en vis Sum og derved sikkre sig noget Mere i Pension, vilde vi være fuldkommen villige til at anerkende den hele Foranstaltnings Hensigtsmæssighed og med megen Fornøielse gaae ind paa den, men det er os imod, at man her vil tvinge. Ja, mine Herrer, denne Indvending respecterer jeg fuldkommen, og den er mig ikke ny; thi jeg har hørt den for 18 Aar siden,

da jeg stod her som Ordfører for en anden Lov, nemlig Loven om Enteforsørgelse, ved hvilken Leilighed den samme Indvending kom frem fra flere forskjellige Sider, men jeg skal tillade mig i den Anledning at gjøre to Bemærkninger. Derksom vi vilde gjøre Foranstaltningen til en frivillig Sag, vilde for det Første dens hele Betydning som en Besparelse for Statskassen derved tabes; thi man kunde da selvfølgelig ikke sige: Hvad I saaledes indstyre, skal gaae af paa Pensionen; Ingen vilde nemlig i saa Tilfælde være saadum at gjøre Indfald, da han kun vilde have Tab derved. Men nu dernæst denne Frivillighed! Ja, det er en meget smul Tanke, som ligger til Grund derfor, og som jeg sandelig skal være den Sidste til at kaste Brag paa; jeg holder ogsaa meget af, at Folk skulle have deres Frihed, men jeg maa dog tillade mig at gjøre den Bemærkning, at der er en vis Grænse med Hensyn til Frivilligheden i forskjellige Forhold, og at den begynder ogsaa mere og mere at udvilde sig i Verden med Hensyn til Spørgsmaalet om Forsørgelse, idet nemlig den Pligt, der efter vor Anskuelse, saaledes som jeg har tilladt mig at udtale med faa Ord i Udvalgets Betænkning, paahviler ethvert Menneffe, der ikke er istand til at samle sig en Formue, til at lægge Noget tilside, at opspare Noget paa en saadan Maade, at det deels kan sikkre ham selv i hans Alderdom, og deels kan sikkre hans Efterladte, hvis han skulde falde bort — denne Pligt, som man allerede i længere Tid stadig med større Stigen har følt og erkjendt som en Pligt for ethvert Menneffe, der var istand dertil, begynder i den civiliserede Verden mere og mere at føles og at opfattes som Noget, der til en vis Grad bør gjøres gjældende, endog ved Tvang. Derksom de Herrer ville lægge Mærke til, hvad der nu meer og meer kommer frem i de fremmede Lande, hvor der findes større Etablissementer af forskjellig Art, som selskabsøtte endel Menneffer, der skulle være nogenlunde høit betruede, ville De see, at der blandt disse større Etablissementer i England, Frankrig, Belgien eller andre Steder findes et ikke ringe Antal, hvor man siger: Vi antage ikke nogen Mand til stadig Tjeneste hos os,